

A koronavírussal kapcsolatos veszélyhelyzeti intézkedések kihirdetése után számos, köztük több agrárrendezvény maradt el az országban. A szervezők március 13-án jelentették be, hogy az idén elmarad a május 7-8-9-re tervezett XXVII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok is. Tájékoztatásuk szerint a következő kiállítást 2021-ben rendezik meg.

Az eseményre kiadónk – benne a Magyar Mezőgazdaság, a rendezvény kezdetektől fogva hivatalos média-partnere – minden évben tematikus lapszámmal készült. Ahogy a 25. kiállításra megjelent összeállításban összegeztük: míg 1994-ben, az első évben mindössze egy 8 oldalas összeállítást közöltünk, amiből 7 oldal a kiállításon részt vevő cégek hirdetése volt, 2017-ben, amikor már 266 ipari és 239 tenyésztő-kiállító mellett 17 tenyésztőszervezet képviselte a tagjait több, mint ezer állattal, azaz 522 szakmai kiállító mutatkozott be a rendezvényen, mi 8 héten keresztül, összesen 50 oldalon tudósítottunk a kiállítás eseményeiről. Ezek között lassan 20 éve adunk hírt a termék-díj-pályázatokról. A Magyar Állattenyésztésért Terméknagydíj pályázatot először 2001-ben hirdették meg a szervezők, négy évvel később pedig, ahogy bővült a kiállítás tematikája, kiírták a Magyar Növénytermesztésért Termékdíj pályázatot is, ekkor csatlakozott az Alföldi Állattenyésztési Napokhoz a Mezőgazda Expo. (A kiállítás neve 2007-ben változott Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokra.)

Így készültünk volna idén is, és így készültek a kiállítók, köztük azok, akik a termékdíj-pályázaton is részt vettek volna. Az itt elnyert díjnak ugyanis marketingértéke is van, nemcsak szakmai presztízst, hanem forintra váltható jövedelmet jelent – és nemcsak annak, aki ezt az értéket adja, hanem annak is, aki ezt az értéket igénybe veszi. E heti lapszámunkban ezért foglalkozunk a korábbiakhoz képest bővebben az állattenyésztéssel, mert bár ezzel pótolni nem tudjuk a rendezvényt, továbbra is fontosnak tartjuk az állattenyésztő szakemberek munkájának elismerését.

Különleges helyzetre adott különleges válaszok

Immár 40 éve gyakorló gazdálkodó, és ezalatt különféle cégeket vezetett és vezet ma is. Több jelentős társadalmi szervezetben tölt be vezető tisztséget: a Magyar Állattenyésztők Szövetségének elnöke és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mezőgazdaságért felelős országos alelnöke. Zászlós Tibort a koronavírus-járvány miatt kialakult helyzetről, de mindenekelőtt arról kérdeztük, mit jelent a gazdátársadalom, az állattenyésztők számára, hogy emiatt idén elmarad a hódmezővásárhelyi Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok rendezvénye.

– Minden olyan rendezvény, ahol a gazdának lehetősége nyílik állataik bemutatására, amiért mindennap dolgoznak, ve-rejttekeznek, kiemelt jelentőségű. Fontos ez a kiállítás nemcsak a szakemberek, de a mezőgazdaság iránt érdeklődő látogatók számára is. Természetesen most, amikor az elmaradás oka ilyen rendkívül súlyos helyzet, ezt a tényt el kell fogadnunk, mindenkinek tudomásul kell vennie. De a gazdák ilyenkor megtöbbszörözött erővel dolgoznak azon, hogy amikor újból lehetőség lesz a kiállítás megrendezésére, a megmérettetésre, akkor a legtöbbet és a legjobbat tudják bemutatni. Addig viszont maradnak a dolgozós hétköznapiak: a tenyésztés, az áru-előállítás, azaz a polcok megtöltése minőségi ételmisszerrel – ami önmagában is kiemelkedő teljesítmény.

Különleges helyzet alakult ki a koronavírus-pandémia miatt. Ez egy mindenki számára teljesen új, soha át nem élt időszak. A különleges körülmények viszont különleges válaszokat igényelnek, és ilyen adekvát válaszokat adott a kormányzat. Ezek azonban csak akkor lehetnek sikeresek, ha az egyének is képesek újszerű válaszokat adni, ha képesek a lehető legjobban alkalmazkodni a körülményekhez. Ez az alapja annak, hogy jövőnk biztosítva legyen.

Az elmúlt hetek tapasztalatai alapján le lehet-e már vonni hosszú távú következtetéseket?

– Ha a tanulságokat akarjuk levonni, nem a pillanatnyi helyzet alapján kell következtetni, hanem folyamatukban kell nézni a történeteket. Például a járvány

kezdetén tapasztalt felvásárlási láz, a beszállás idején egyértelműen látható volt, hogy a vásárlók gondolkodása letisztult. Mire is gondolok? Az ősi társadalmi tudat alapján például nem tejutánzatokat, húspótlókat, vegán „húsokat” vitték magukkal a kosarukban, hanem UHT-tejeket, valamint marha-, csirke- és sertéshús termékeket. Tehát ragaszkodnak a tradicionális magyar konyha alapanyagaihoz, amiket mi állattenyésztők termelünk meg, állítunk elő. A jövőben is meg kell őriznünk ezt a fajta tisztánlátást.

A felvásárlási láz rámutatott-e arra, hogy a fogyasztók igénylik a hagyományos módon előállított termékeket?

– Egyértelmű, hogy a Magyarországon gyártott kézműves termékek, például a húsaruk, a sajtok igen jó minőségűek, magas beltartalmi értékkel bírnak, a rövid ellátási lánc miatt pedig jól nyomon követhetők. Bár drágábbak, ennek megvan a nyilvánvaló oka: az a jószág, amely intenzív körülmények között hízik, nyilván olcsóbb, a kisgazdaságokban pedig, ahol hagyományos körülmények között tartják, több a költségvonzat – mégis egyre többen vásárolják. A kétféle tartási módból származó végtermékek esetében a különbség egyértelmű: a hagyományos módon előállított beltartalmi értéke magasabb. Például más a szövetszilárdsága, magasabb a kulináris értéke, hiszen a belőle készülő étel zamatosabb. Ezek olyan piaci előnyök, amiket hosszú távon is meg kell őriznünk. Ez biztosítja a jövőbeni kibontakozást: ha jó minőségű magyar termékeket vásárolunk, akkor nemcsak kiváló, hanem valóban nyomon követhető ételek kerülnek asztalainkra.

Megváltozott-e az állattenyésztők élete a vírusjárvány miatt? Milyen fajták tenyésztésére kell törekedni? Milyen új piacra jutási lehetőségek várhatók?

– A magyar gazda mindig is ki volt téve különféle válságoknak, túltermelési időszakoknak, állati vírusfertőzéseknek. A jelenlegi világjárvány azonban más, hiszen emberek között terjed, tehát az állatokat nem veszélyezteti. A magyar gazda kreativitása, helytállása és a vészhelyzet tisztán látása a biztosíték rá, hogy a kormány segítségével kialakított támogatási rendszer alapján minden gazda sikeresen törekedhessen a veszteségek minimalizálására. Ez a mostani nehéz helyzet megmutatja azt is, hogy Magyarországon milyen fontos a saját fajták tenyésztése. Ez különösen a sertésre és a szarvasmarhára igaz. A meglévő, hazai és honosodott fajták tenyésztésben tartása, illetve megőrzése a jövőben is kiemelten fontos. Termelékenységük, ellenálló képességük a röghatásnak köszönhetően is felülmúlhatatlan.

Most, járvány idején a rövid ellátási láncban különösen fontosak azok a kezdeményezések, amelyek az átmeneti piacra jutást segítik elő. Ezeket a szövetkezéseket tartóssá kell tenni, hogy a szereplők valóban hosszú távon részesei maradjanak az ellátási láncnak. Összességében a nemzeti szinergia, azaz az együttműködés megőrzése és fejlesztése az állattenyésztésben is rendkívül fontos.

Bízunk abban, hogy győztesei leszünk a koronavírus elleni harcnak! Milyen szerepe van ebben a gazdának, állatorvosoknak?

– Ebben a nehéz, vészterhes időszakban különösen nagy köszönet illeti a hatóságokat, leginkább a humánorvosokat és a többi egészségügyben dolgozót, de nem szabad megfeledkeznünk a háttérrel sem. Így elismerés illeti az állatorvosokat is, akik éjt nappallá téve azon dolgoznak, hogy a termelés feltételei megmaradhassanak. Lássuk be, az állatorvosoknak – akik eddig is nagy erőfeszítéseket tettek, különösen a madárinfluenza és az afrikai sertéspestis visszaszorítására – igen felelősségteljes a munkája. Különös köszönet illet meg minden gazdát, akik nap mint nap helyt állnak: tenyésztik és hízalják az állatokat, nemcsak saját boldogulásukra, hanem valamennyiünk ételmezésére. A mostani helyzet bebizonyította, hogy az élelmiszer valóban stratégiai termék, és nemzetünk létének egyik fontos alapja.

Tóth Zsigmond

Találkozzunk 2021-ben!

A Hód-Mezőgazda Zrt. 2005-ben szervezte meg először a kiállítást mint nem állami cég, hanem mint szakmai befektetők magántulajdonában lévő gazdaság. Az új tulajdonosok nemcsak hogy továbbra is vállalták az Állattenyésztési Napok megrendezését, hanem tovább is fejlesztették: ekkor csatlakozott hozzá az I. Mezőgazda Expo, ami a kor igényét és követelményét, a több lábon álló gazdálkodást kívánta szemléltetni Vásárhelyen. Hogy a társaság tulajdonosai és igazgatósága milyen érzésekkel „engedte el” az idei kiállítást, arról Harsányi Zsoltot kérdeztük.

„Közös munkánk az Alföldi Állattenyésztési Napok fő rendezőjével, a Hód-Mezőgazda Zrt.-vel munka-, egészen pontosan kiállítói kapcsolatként 2000-ben indult, amikor is – az első fecskék közt – Hódmezővásárhelyre mezőgazdasági technikát vittünk. A kiállítást ebben az időszakban ugyan nagy érdeklődés övezte, de maga a rendezvény többnyire veszteséggel járt. Ennek ellenére a 2004-es év második felétől a legkevésbé sem önös érdekek miatt szorgalmaztuk többedmagunkkal annak életben tartását, a gépkiállítás bővítését, a kiállítási terület fejlesztését. Hittünk abban,

Napok megközelítése korábban rendkívüli terhet rótt minden érintettre, mára azonban már 3 irányból érhető el a helyszín, s ennek köszönhetően a parkolási gondokat is sikerült felszámolnunk. Az európai színvonal nem csupán az igényesen kialakított standokon, területeken, hanem a legedu-

gottabb szegletekben is tetten érhető, legyen az a folyamatos felújítást, gondozást igénylő nádtető vagy akár egy illemhely. A szociális blokkokra 2016-ban 50 millió forintot költöttünk, az ott tapasztalható tisztaság Európában is páratlan.

Célunkat elértük, napjainkra az állattenyésztést kiszolgáló ipar, eszközök, anyagok, hivatalok és finanszírozó intézmények sokasága mutatja meg magát Hódmezővásárhelyen, s a rendezvény a budapesti AgrárgépShow mellett a tavaszi állattenyésztési gépek legnagyobb szabadtéri kiállításává vált.

Most sajnos a májusi Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok megrendezését el kell engednünk, de

hogy a magyar gazdának is látniuk kell mindazt a tudást, amit a mezőgazdaság területén dolgozók a különböző ágazatokban felhalmoztak.

Az azóta eltelt több mint 15 évben rengeteg időt, pénzt, energiát áldoztunk az Állattenyésztési Napokra, kezdve a területbővítéstől, karámok, istállók építésén át utak kialakításáig – ez utóbbiba beleértve mind a területen belüli, mind a kiállítás-hoz vezető hálózatot. Az Állattenyésztési

az évek során létrehozott óriási értéket a következő rendezvényig vigyázzuk, karbantartjuk, fizetési kötelezettségeinknek eleget teszünk és megingathatatlan hittel készülünk a 2021-es évre, bízva abban, hogy a járvány után fellélegezve mind a kiállítók szándéka, mind a magyar mezőgazdaság jövőbeni helyzete, de főleg mindannyiunk jó egészsége lehetővé teszi kiállításunk további sikeres megrendezését.”

B. B. E.

„Jövőre veletek, ugyanitt!”

Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Szakkiállítás és Vásár közel három évtizedes története során először marad el. A szervezők ugyanakkor nem csüggednek, sőt: már a következő évi rendezvényt készítik elő. *Fekete Balázssal*, a Hód-Mezőgazda Zrt. állattenyésztési igazgatójával, a kiállítás igazgatójával beszélgettünk, a rendezvény társalapítói közül ő az egyetlen, akinek a kezdetektől napjainkig kulcsz szerepe van a szervezésben.

– A kiállítás ötletét 1993 szilveszterén két egykori munkatársammal, *Egyed Bélával* és *Ujvári Tiborral* vetettük fel, és az akkor lefektetett alapok mentén indítottuk útjára a rendezvényt 1994 szeptemberében Bács-Kiskun, illetve Békés és Csongrád megyei állattenyésztők részvételével. A kiállítás igazgatói tisztségét közel tíz esztendeje töltöm be: elsődlegesen a rendezvény szakmai programjainak előkészítésével foglalkozom, szem előtt tartva azt, hogy a kiállítás szervezése a kezdetekkor kialakított, szakmaiságot előtérbe helyező szellemiség jegyében történjék. Ebben és a szervezésben is a legteljesebb mértékben partner a Hód-Mezőgazda Zrt. tulajdonosi és vezetőségi köre.

Tudtak-e a „kezdetek kezdetén” ötletet meríteni más országok hasonló kezdeményezéseiből?

– Még élénken emlékszem a '70-es és '80-as évek Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásárjaira, az akkori OMÉK-okra, amelyekre buszok hosszú sora szállította a dolgozókat az ország különböző pontjainak termelőszövetkezeteiből és gazdaságaiból. A rendszerváltást követően aztán „kinyílt a világ”, így kollégáimmal együtt alkalmunk nyílt több külföldi állattenyésztési

kiállításon is részt venni. Először Nyugat-Európában, majd pedig a tengerentúlon – az USA-ban és Kanadában – kaphattunk rálátást arra, miben más az ottani szervezés a hazánkban megszokotthoz képest. Vitathatatlan, a magyarországi kiállításoknak, egy szersmind az „állatmutatásnak” évszázados hagyományai vannak: annak idején például bevett szokás volt, hogy a gazdák vasárnapként megtekintették egymás jószágait, a hagyományos piacoknak, állatvásároknak pedig mindig is fontos szerepük volt. Éppen ezért az itteni tradíciókat és a modern, „nyugati” kiállításszervezői szemléletet szeretnénk volna ötvözni az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Szakkiállítás és Vásár esetében.

Szervezői szempontból melyek voltak az eddigi, majd' harminc év legemlékezetesebb pillanatai, illetve legnagyobb kihívásai?

– A rendezvény mindannyiunk számára remek alkalmat ad a találkozásra, ennél fogva hozzátartoznak a kellemes beszélgetések, az örömteli pillanatok is. És persze a szakembereknek kiváló lehetőségük nyílik ilyenkor arra – például a bírálatok alkalmával –, hogy megosszák egymással tapasztalataikat és megvitassák az állattenyésztési ágazatot jellemző legújabb trendeket. Persze emlékezetes kihívásokból is akad: ezek közé sorolhatók például az eddig 6-8 alkalommal felmerült állategészségügyi problémák, melyekre minden esetben tudtunk megoldást találni. A madárinfluenza-járványok adták eddig a legtöbb feladatot számunkra, de volt időszak, amikor a Nyugat-Európában, a szarvasmarhák között pusztító szivacsos agyvelőgyulladás vagy éppen a hazánkban

Fekete Balázs: már elkezdtek a jövő évi kiállítás szervezését

is megjelent kényelv-betegség miatt kellett óvintézkedéseket bevezetnünk. A sertések esetében eddig az Aujeszky-betegség, a PRRS, valamint az afrikai sertéspestis miatt kellett állategészségügyi korlátozásokat tennünk. Az ilyen esetekben az állattenyésztési szakigazgatással közösen meghatározzuk, milyen vizsgálatokat követően, milyen karanténszabályoknak megfelelően hozhatják be a tenyésztők az állataikat a kiállításra, illetve azt is előírjuk, azokat hogyan szállíthatják majd el a helyszínről.

Kiknek a munkája szükséges ahhoz, hogy összeálljon az adott évi kiállítás programja, illetve mennyi ideig tartanak az előkészületek?

– Mindenekelőtt fontosnak tartom megjegyezni, hogy nem vagyunk profi kiállításszervezők. Részben az évek alatt felgyülemlett tapasztalataink alapján, részben a kiállítók kéréseinek eleget téve, a sajtóviesszhangot figyelembe véve, autodidakta módon sajátítottuk el a kiállításszervezés mikéntjét. Erre egyfajta hobbiként tekintünk, hiszen mindannyiunknak megvan a maga beosztása: vannak, akik a cég állattenyésztési ágazatának fontos láncszemei, mások a növénytermesztésben vagy a gépészet területén belül látják el mindennapi feladataikat. A soron következő kiállítás szervezését mindig egy évvel korábban, az előző évi rendezvény zárását követően szoktuk elkezdni – eleinte csak néhányan, majd ahogy közeledik az időpont, illetve szaporodnak a feladatok, úgy csatlakoznak hozzánk egyre többen. A kiállítás hetében a dolgozóink 80 százaléka kiveszi részét a szervezésből; kivételt csak azok képeznek, akik jelenléte nélkülözhetet-

Rangot, elismerést jelent a tenyésztőknek Hódmezővásárhelyen díjat kapni

len az állattartó telepeinken vagy az aktuális növénytermesztési munkákban.

A koronavírus-járványra való tekintettel a kormány márciusban rendkívüli jogrendet, veszélyhelyzet hirdetett, aminek értelmében a többi közt betiltották az 500 főnél nagyobb kültéri rendezvényeket. Önök az ezt megelőző napokban határoztak úgy, hogy elhalasztják az idei rendezvényt. Mennyire volt nehéz meghozni ezt a döntést?

– Leginkább lelkileg érintett minket rossz szul ez a helyzet, annál is inkább, mivel a kezdetek óta minden évben meg tudtuk tartani a rendezvényt, és az idei alkalomra is egy éve készültünk. Nagyon nehéz volt meghoznunk a döntést, de persze tisztában voltunk vele, hogy mindenkinek ez az érdeke. Ettől függetlenül aggódtunk amiatt, hogyan reagálnak majd a hír, hallatán a kiállítók, a félelmeink azonban alaptalannak bizonyultak: rengeteg levelet és e-mailt kaptunk tőlük, amiben azt

írták, hogy bár sajnálják, hogy elmarad a rendezvény, megértik és elfogadják a döntést.

Lehet-e tudni valamit a jövő évben esedékes Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Szakkiállítás és Vásárról?

– Már elkezdtük a szervezést, annál is inkább, mivel akadnak e téren sarkalatos pontok. Előre meg kell határoznunk például azt, hogy a következő évben mely országot hívjuk meg díszvendégként a rendezvényre, ami természetesen diplomáciai úton történhet, ezért feltétlenül egyeztetnünk szükséges az Agrárminisztériummal. Idejekorán el kell kezdenünk a különböző események, szakmai programok szervezését is, mivel több esetben külföldi előadókat is hívunk egy-egy programra, és a különösen elfoglalt személyek, előadók naptára már hónapokkal előre megtelik. A különböző szabadtéri bemutatók és a fogathajtó-, illetve díjugrató versenyek szervezését is el kell kezdeni, mert a verseny-

naptárak korán betelnek. Szakmailag talán a legszemléletesebb példa a kiállítás lótenyésztési szekciója. Sok év óta a három Mezőhegyesen kitenyésztett hagyományos magyar lófajta közül rotációszerűen más-más a rendezvény kiemelt fajtája. Ez évben a gidrán következett volna a sorban. A gidrán tenyésztők egy éve készültek a kiállításra, mind tenyésztési szempontból, mind pedig bemutató programokkal. Számunkra az adja az erőt a következő kiállítás szervezéséhez, hogy a gidrán- és a furioso-north star fajta tenyésztői egyaránt kérdezik, hogy a jövő évben e rendkívüli helyzet miatt melyik fajta következik. Az idei fedtetéseket ugyanis ez alapján tervezik meg, hiszen vemhes vagy frissen ellett kancával nem ildomos részt venni a kiállításon. Ilyen, a tenyésztési munkát is meghatározó „apróságokat” is figyelembe véve kezdtük meg a jövő évi esemény előkészületeit.

Szőcs Attila

Poharas juhtúróval pályázott volna a Kisteleki M+M Sajtgyártó Kft.

„Nagyon készültünk legújabb fejlesztésünkkel, amelyben jelentős innovációs elemek vannak, ezért nagyon sajnáljuk a rendezvény elmaradását” – nyilatkozta a Magyar Mezőgazdaságnak a Kisteleki M+M Sajtgyártó Kft. ügyvezetője, ifj. Magyar József. Mint elmondta, az idei megmérettetésre a 2019 ősze óta forgalmazott Poharas Juhtúró ropogós sült hagymával nevű termékükkel szerettek volna pályázni. A terméknek négy

A csomagolás újrahasznosítható anyagok felhasználásával készült

PIACVEZETŐK JUHTÚRÓ-ÉRTÉKESÍTÉSÉBEN

Az 1994-ben alapított Kisteleki M+M Sajtgyártó Kft. 100 százalékban magyar tulajdonban van, és piacvezetőnek számít a juhtúró értékesítésében. Magyarországon megtermelt juhtejből gyártanak sajtot. A cég közel 60 embernek ad munkát, tehén- és juhtejtermelők, segéd- és csomagolóanyag-gyártók megélhetéséhez is hozzájárul. A kisteleki cég fontosnak tartja felhívni a figyelmet arra, hogy a magyar juhtejtermelés 1,5 millió literről 750 ezer literre apadt az utóbbi két évtizedben. Ezzel párhuzamosan csökken a juhtejtermelők száma is, és az őstermelők helyét juhtejtermelő vállalkozások veszik át.

verziója van: natúr, pesztós és chilis ízesítésű és laktózmentes változat.

Ifj. Magyar József szerint a magyar fogyasztók egyre inkább igénylik a különleges ízvilágú és modern csomagolású termékeket. A Kisteleki Juhtúró natúr és körözött változata már országosan elismert. „Innovációs törekvésünk az volt, hogy a hagyományos juhtúró mellett új ízekkel, új különlegességgel lépünk meg vevőinket. A Kisteleki Juhtúró ropogós sült hagymával kiválóan alkalmas erre a célra.”

A termék innovációs értékéről elmondta, hogy pesztós, chilis és laktózmentes juhtúrót más cég eddig nem gyártott, azonkívül a tégely felső részében elhelyezett ropogós

sült hagyma „új, idáig nem ismert ízvilágot terem”.

A csomagolás újrahasznosítható anyagok felhasználásával készül, a pohár kartonjának belső oldalán pedig a juhtej előnyös tulajdonságairól – például a tehén- vagy a kecske tejénél magasabb kalcium-, foszfor- és cinktartalmáról – tájékoztatják a fogyasztókat, fűzte hozzá a cégvezető.

A Kisteleki M+M Sajtgyártó Kft. 2001 óta állít ki az Alföldi Állattenyésztési Napokon. Terméknagydíjat nyertek 2003-ban a Kisteleki Juhtúróval az Élelmiszer kategóriában, Light Mascarpone termékükkel pedig 2. helyezettek lettek 2009-ben. Hőkezelt juhtúrójuk 2011-ben kapott első díjat. **Kis Judit**

Folytatása következik

A Hód-Mezőgazda Zrt. szervezőgárdája az utolsó pillanatokig bizakodott az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok megtartásában, de most arról kénytelenek biztosítani az összes érdeklődőt, hogy jövőre még nagyobb szabású, maradandó élményt nyújtó, az idei évet is méltón bepillantó kiállítást rendeznek.

– A kormány döntése miatt rendkívül gyorsan kellett lépni a finansziális hátrányok minimalizálása érdekében – számolt be lapunknak *Novák Pálma*, a Hód-Mezőgazda Zrt. rendezvényszervező gyakorlója. – A több mint 400 kiállítóval való egyeztetés és a látogatók tájékoztatása volt az elsődleges feladatunk. Tekintettel a sok külföldi kiállítóra és érdeklődőre, a kiállítás elmaradását több nyelven is közzétettük – tette hozzá.

Az idén vezették be az online jegyvásárlást, de a rendezvény elmaradása miatt a már értékesített jegyek árát a jegyárusító cégek visszatartták a vásárlóknak. Továb-

kedesen kívül a rendezvény utolsó napjára egy 45 perces, interaktív ismeretterjesztő foglalkozásra regisztrálhatták volna a családok a gazdálkodásra szánt ifjakat. Emellett a Tej Terméktanács edukációs programja keretében a kiállítás alatt végig tájékozódhattak volna róla a fiatalok, hogy mi minden történik a tejjel, mire eljut az asztalig.

Az egész országot lefedő „Van itthon tej” iskolai edukációs roadshow január 10-én vette kezdetét, és a tervek szerint majdnem 100 iskolába jutott volna el a Tej Terméktanács ez évi kampánya. A program fő célja, hogy a hazai tej és tejtermékek fogyasztására és az egészségtudatos táplálkozásra ösztönözzön iskolai keretek között, hiszen az ott szerzett ismeretek beépülnek a gyerekek mindennapi táplálkozási kultúrájába, és szokássá válik a tej- és a tejtermékek fogyasztása.

A TT programjában rendhagyó osztályfőnöki óra keretében egy dietetikus tart a gyerekek számára megfogalmazott

A program része, hogy a gyerekek a kiterjesztett valóságban a tejben található, szabad szemmel láthatatlan ásványi anyagokat és vitaminokat megismerjék, azonkívül egy versenypályává alakított terepasztalon is megismerkedhetnek a tejtermelés folyamatával, ami a tej útját szimbolizálja a tejtermelő gazdaságoktól az üzletek polcáig. A program végén minden gyerek hasznos információkat tartalmazó apró ajándékot kap a terméktanácstól.

A hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskolához is eljutott a Tej Terméktanács „Van itthon tej” iskolai edukációs programjának a híre. *Asztalos Sándorné*, az iskola alsó tagozatos osztályfőnökének olyannyira felkeltette az érdeklődését a kampány, hogy a mezőgazdaságnapokra jelentkezett is rá diákjaival.

– Már 26 éve, minden évben közel 200 gyerekkel ellátogatunk a kiállításra az iskola alsó tagozatával. A gyerekekkel egy teljes napot kint töltünk, hogy megismerjék a mezőgazdaságot, és idén a tejprogramon is szeretnénk volna részt venni – mondta el *Asztalos Sándorné*. Fontosnak tartja, hogy a gyerekek egészségtudatosan táplálkozzanak, és hogy ennek jegyében a különböző tejtermékeket is beépítsék mindennapi étkezésükbe.

Csak hogy a veszélyhelyzet kihirdetése miatt az edukációs roadshow-t 2020. március 13-án határozatlan időre felfüggesztették.

– A felfüggesztés számos névös mezőgazdasági eseményt is érint, így a május 7-9-ére tervezett XXVII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazdasági Napokat is, amin szintén részt vettünk volna a programmal – mondta el a Magyar Mezőgazdaságnak *Harcz Zoltán*, a

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója. – Az edukációs roadshow-t várhatóan az oktatás újraindítását követő 2 héten belül újraindítjuk, mert a terméktanácshoz érkező számtalan pozitív visszajelzés és megkeresés alapján óriási igény van rá – tette hozzá.

Március közepi felfüggesztéséig mintegy 34 általános iskolában 6300 gyerek és az őket oktató pedagógusok vettek részt a terméktanács programjában.

Varga Tibor

Felfüggesztéséig 6300 gyerekhez jutott el a „Van itthon tej” program, összesen 34 általános iskolában

bá a promóció miatt is jelentős anyagi veszteséget voltak kénytelenek elkönyvelni a szervezők, hiszen a rendezvényre már jóval a járványhelyzet kihirdetése előtt elkészítették a plakátokat és kinyomtatták a jegyeket, amelyek a dátum feltüntetése miatt mind kárba veszték.

A felnőttek mellett a gyerekek is bánkódhatnak a kiállítás elmaradása miatt, ugyanis az idén több programmal is készültek nekik a szervezők. A bemutatott állatokkal és a kiállított mezőgazdasági gépekkel való ismer-

ismeretterjesztő előadást, utána pedig öt állomást bejárva követhetik a tej útját, amelyeken modern eszközök segítségével ismerkedhetnek meg a tej előállításának és feldolgozásának teljes folyamatával. Ezek között szerepel egy virtuális valóság formájában megalkotott állomás, ahol a mesebeli környezetben a gyerekek feladata, hogy a traktorral érkező tejtermékeket kiválogassák, és a Tejszív logóval felmatricázzák. Emellett játékos formában kipróbálhatják a tehén etetését és fejését is.

Termékdíjra esélyes megoldások

Az 1997-ben alakult családi vállalkozás, a Pro-Feed Kft. meghatározó szereplője a takarmánykiegészítők piacának, és vezető pozíciót tölt be a növénytermesztésben az enzimatikus úton előállított, szabad aminosavakat tartalmazó fiziológiás termékek magyarországi forgalmazásában. Célunk olyan specifikus problémákat megoldó termékek forgalmazása, amelyek nagyobb mennyiség termelését és jobb minőség elérését teszik lehetővé.

Az idei hódmezővásárhelyi termékdíjpályázaton különösen formabontó termékkel szerettünk volna pályázni **állattenyésztés** témakörben.

Hazánkban a tej szomatikus sejtszáma jelentősen befolyásolja a tej minőségi kategóriába sorolását. Ennek megfelelően a tejelő tehenészetek számára fontos cél a szomatikus sejtszám alacsonyan tartása az állományban, ami bizonyos esetekben nem egyszerű.

Cégünk e probléma megoldása érdekében elhatározta egy olyan termék bevezetését a hazai piacra, amellyel segíthetjük a tehenészetek szomatikus sejtszámmal folytatott küzdelmét, javítva partnereink eredményeit. Így találtunk rá a Neolait cég szomatikus sejtszám-csökkentő bóluszára, a **Bolutech Vitalityre**, ami immár 2 éve elérhető a magyar gazdák számára.

A Bolutech Vitality a világ első kétfázisú bólusza. A két fázis eredményeképpen

azonnali és elnyújtott hatást is kifejt. Az első, gyorsan felszívódó fázis 1 nap alatt, míg a bólusz másik fázisa 40 nap alatt szívódik fel a bendőben, tehát hatalmas előnye a terméknek, hogy azonnali és hosszan tartó hatást is elérhetünk egyetlen beavatkozással.

A bendővédett szerves szelén, a bendővédett C-vitamin, a szerves cink és a sárgadinnye-kivonat csak pár olyan összetevője a terméknek, amelyek hatékonyan teszik az immunrendszer támogatásában, és amelyek csökkentik az oxidatív stresszt.

A bevezetése óta eltelt 2 év során több hazai szarvasmarhatartó telepen is kiemelkedő eredményt értünk el a szomatikus sejtszám csökkentésében a Bolutech Vitality segítségével. Célunk, hogy minél több tejelő tehenésszel ismertessük meg ezt az egyedülálló terméket, és hogy közös sikereket érjünk el a minőségi tejtermelésben.

A **növénytermesztés** témakörben a kalászosok növény-egészségügyi kezeléséről, a terméspotenciál növelésének, majd megtartásának eszközeiről terveztünk termékpályázatot benyújtani. Ez a technológiánk négy pilléren nyugszik:

1. A növények **élettani folyamatainak támogatása** a szabad aminosavakat tartalmazó Terra-sorb termékekkel, amelyek célirányosan növelik a terméspotenciált.
2. A **szükséges tápelemek biztosítása** aminosav-kelatizált, úgynevezett fiziológiás AminoQuelant lombozódókkal, amelyek a tápelemek felszívódása mellett azok növényen belüli szállítását és felhasználását is segítik.
3. Az állománykezelésre használt inputanyagok (pl. **növényvédő szerek**) **felszívódásának és hatékonyságának javítása** a Terra-sorb foliar használatával.
4. A káros környezeti hatások megelőzése, illetve kezelése (**stresszmenedzsment**) a Terra-sorb termékcsaláddal és a szilíciumtartalmú Armurox stresszkezelő termékkel.

Az utóbbi időszakban számos termelő tapasztalatai alátámasztották, hogy a felsoroltak szerinti, növényélettani alapokon végzett kezelésekkal a terméspotenciál eredményesen növelhető, a káros környezeti hatások hatékony kezelésével pedig meg is őrizhető.

Jelen cikk írásának idején még tartó aszályos időszakban a növények legyengültek, tartalékaik kimerültek. Ilyenkor úgynevezett támogató hatásmódú bioszimulátorok alkalmazhatók a kezelésükre (pl. szabad aminosavak: Terra-sorb termékek), mert kimerült tápanyagraktáraik ezek használatával feltölthetők, szervezetük vitalizálható, anélkül, hogy további energiabefektetésre kényszerülnének.

